

בשבוע הבא עלינו לטובה יחול יום הבחירות לכנסת השביעית.
פעם בארבע שנים באה לידי בסדי זכותו של כל אזרח להביע את
דעתו על צורת השלטון באופן פעיל. זכותו, אמרנו, והתכווננו
גם לחובתו.

מי כמונו חברי הקבוצ יודעים כי בעמידה מן הצד אינך
מסויע לקדום ענינים הנראים לך כחיוניים, ואם כי לעתים קשה
מאד להכריע בשאלה מסוימת אתה ממלא את חובתך בסופו של דבר,
כי ע"י המנעות אתה עלול לגרום לכך שדווקא הדברים הלא רצויים
לך יקרו.

נדמה, כי דווקא הפעם קשה ההכרעה ביותר, סימני השאלה
מרובים מסימני הקריאה ואת מקום ההבטחות ממלאות, במקרה הטוב
יותר, המשאלות. יחד עם זאת לא נוכל במצפון שקט לתת להכרעות
ליפול בלי שאנו נשתתף בהכרעתן.

היה זה, ללא ספק, פוליטיקאי שנון ומגן הדמוקרטיה אשר
אמר: "שלטון גרוע נבחר ע"י אנשים טובים אשר אינם הולכים
לקלפיו".

נותרו עוד ימים ספורים עד ליום הבחירות, נערוך כלנו את
חשבון נפשנו. אולי נתווכח, ננסה לשכנע ונלך כולנו להצביע
ביום ג' 28.10. (גא לבדוק אם תעודות הזהוי במצאות בידי כל
אחד).

יצאתי לגזר לבידור של 3 ימים ביולי 1968 כדי לעמוד על טיבו של הקבוץ מכל הבחינות. כשעזבתי מיד החלטתי לחזור לשם בתחילת נובמבר והפעם ל-10 חודשים.

בחרתי בגזר מכמה טיבות: העיקרית, מפני שנודע לי שלא תהיה בעיה לצאת הביתה לפחות פעמיים בחודש, וכך אוכל לחזור לפחות לכל משחקי הבית. שנית, מפני שגזר במצאית במרכז הארץ כחצי שעה מתל-אביב וזאת בצלתי כראוי (6 משחקים בין ארציים, משחקי המכביה, סרטים רבים וכמה ארוחות טובות על חשבון הזקן). עוד נודע לי במשך הביקור הקצר שמבחינה חברתית זהו מקום עלוב וכלכלית לא רע, אוכלים טוב ישנים הרבה ועובדים - מי פחות מי יותר איך שנוח.

לאחר הביקור יצאתי בהרגשה שלאחר 12 שנות למוד ולפני 3 שנות קריעה בצבא, יש לי הזדמנות טובה לנוח קצת. וכתוצאה משלוה כל כך רצינית יצאתי מגזר עם לומברגו.

קבוץ גזר - רקע חברתי וכלכלי - הקבוץ נוסד לפני כ-30 שנה, (בגזר לא יודעים את התאריך המדויק). לאחר שנים של שפל חברתי וכלכלי התפרקה החברה בשנת 1961. בשנת 1964 החלט לישוב את גזר מחדש, והפעם להתחיל עם גרעיני בח"ל.

הגרעין הראשון בשם "אל רום" נשלח לשם במסגרת של"ת. בראשית 1965 הגיעו לשם כ-40 חברה במטרה להקים את גזר מחדש ולקבוע שם את ביתם לעתיד. היום בותרו בגזר 3 זוגות בשוואים מאותו גרעין.

לפני כשנתיים הגיע הגרעין השני "גרעין שורק" ממנו בותרו 2 בחורים. במאי 69 הגיע הגרעין השלישי - "מורן", גרעין זה מונה כ-60 חברה. 30 נמצאים במשק וכ-30 בצבא. עוד נמצאים בגזר שנת שרותניקים, היום ישנם רק בוגרי צבא, אני הייתי השריד האחרון של הצוציקים.

קבוץ גזר מתבסס על ענפים חקלאיים בלבד, לאחר פרוק המשק הראשון, במכר בי"ח גזיר - להרכבת ברוסים - לחברה פרטית עם כל החובות כמובן.

הענף העקרי הוא הכותנה - 1620 ד', ,מזה כשליש בעל והיתר שלחין. הענף השני בסדר גודל הוא הרפת, עם 70 חולבות וכ-100 עגלים ועגלות.

בזמן שהותי פתחו מכון לחליבה משוכלל מאד. יתר הענפים הם לול להטלה בלבד, פלחה וכמובן מטע. השנה, לראשונה מאז הקמת המשק החדש, הצליח המטע לאזן את עצמו. בעיקר בגלל היבולים הטובים באגסים ובשסק. אני מרשה לעצמי לזקוף הישג זה בחלקו לזכותי.

יש המשך...

11 חודשים בגזר

יצאתי מהמשק עם מורים הפעם לא למבוא הגליל, בשעה 7.30 יום א' 10.11.68, כשהיעד הוא קבוץ גזר, עם שתי מזוודות בגודל בינוני וקיטבג. בכנסתי לגזר בשעה 11.15, מיד מצאתי את המזכיר, לאחר שיחה קצרה במשק ארוחת הצהריים שכללה מרק, עוף צלוי, אורז ולפתן, הוא הראה לי את החדר בו אשכון עד אוקטובר 1969. לאחר כמה מילים בוספות על גזר אמר שיבוא לקרוא לי ב- 7.45 לארוחת ערב. אז מה לעשות רבע לשמונה? אני - עוד לא נחשתם - נכון שכבתי לישון, בהרגשה שמעתה מתחילים השלווה מצד אחד והיאוש מצד שני.

במשך שלושת החודשים הראשונים הייתי אוכל ישן ועובד את ה-8 שעות שלי, מבסה כמיטב יכולתי לעשות רושם טוב גם מבחינת עבודה וגם מבחינה חברתית, אך לא נעניתי. החברים היו כולם ידישים כלפי והרגשתי כטועה במדבר. חוץ מזה לקח לי הרבה זמן להתרגל לאוירה השונה ששררה בקבוץ שבו היו כולט צברים עייפים לעומת החיים האנגלו-סכסים התוססים שהייתי רגיל להם פה בבית. אך כמו שאומרים מצאתי את מקומי גם בחברה וגם בעבודה. לקראת סוף החורף נהיתי לרסס היחיד במטע וכן אחראי למיון השסק, אז נגמרה הבטלה בעבודה והתחלתי לעבוד 10-12 שעות ביום כך שלא יכולתי להתפנות לעטוקים חברתיים. לקראת סוף אפריל נמאס לי לראות את יתר חברי גזר עדיין בתרדמת החורף (מבחינת עבודה) אז המצאתי את הכאבים בגב ובאתי הביתה לחודש ימים למנוחה.

כשחזרתי מצאתי כמה שינויים, החברים התעוררו, החלו לדלל במטע ומצאו רסס אחר ו... אין סדרן עבודה. להפתעתי נבחרתי לסדרן, בתחילה חשבתי שזה פשוט, עד מהרה עמדתי על טעויותי - אם אין בעיות אז תמיד יש מישהו (בדרך כלל מישהו) שידאג לבעיות.

בתחילת חודש יוני יצאתי שוב הביתה לשבועיים מנוחה. כשחזרתי הכינו לי הפתעה חדשה - מתנדבים. כיוון שהייתי דובר האנגלית היחיד בגזר הטילו עלי את המשימה הקשה - מקשר. בשבועיים הראשונים התרוצצתי הרבה כדי לסדר להם כל מיני דברים, בהתחלה היו 15 ולאחר 6 שבועות נשארו 3.

לקראת סוף אוגוסט התחלתי להתכוון לשיבה הביתה. שלחתי את כל החפצים וסידרתי את כל ענייני הכספים עם גזר, אך שוב הפתיעו אותי - שנוע לפני הסיום באו אלי בבקשה להשאר עוד חודש מפני שלא יוכלו להסתדר בלעדי במטע - אז הייתי מנהל בית אריזה, הססתי אך העמדתי תנאי אחד, נסיעה הביתה כל שתי שבת על חשבונם. הענין סוכם ואני נשאיתי.

בסיכום הייתי רוצה לומר שזו הייתה תקופה מענינת מאד. למרות שהתלוננתי רבות, אני כלל לא מצטער שיצאתי לשנת שרות בקבוץ צעיר זה. למדתי שם הרבה מאד על חיי קבוץ גיהולו והבעיות הרבות הסובבות חבר קבוץ. לאחר ששם קבלתי על עצמי אחריות בעבודה ובחברה נעשיתי עצמאי יותר, והיום אני מבין מדוע אקבע בעתיד את חיי בקבוץ.

לסיום הייתי רוצה להציע למסיימי י"ב, אם ברצונכם לחיות בקבוץ צאו לשנת שרות בקבוץ צעיר שם תקבלו אחריות בעבודה ובחברה, תלמדו יותר מקרוב על חיי קבוץ, מפני שבקבוץ צעיר כלם לומדים כי אין

ותיקים וצעירים.

כשחזרתי שאל אותי מישהו. "נו, היית בגזר אדם חשוב כנראה, האם עשו לך מסיבת פרידה באותה? ואני בצניעות רבה עניתי, לא, נכנסתי בשקט ויצאתי בשקט".

שמוליק

על ארנבות נקניקיות ושאר ירקות

לפני כחצי שנה בשלחה לנו מאפיקים מתנה- זוג ארנבות (אל תעזו לקרוא להם שפנים!) הילדים התרגשו מאד וחיכו בקוצר רוח לצאצאים. אך במשך הזמן התברר לנו כי אמנם יש לנו זוג מבחינה מספרית, אבל אם לדור ההמשך כוונתנו, בצטרך לנקוט באמצעים נוספים...

בחפושנו אחרי זכר מוכשר התקשרנו עם עמיעד שהודיעו כי אין להם ארנבות, עם מחזיים (בא לשים לב לשתוף הבין תנועתי) ומשם הודיעו שהיו להם פעם ארנבות אבל כולם ברחו. בסוף באה הישועה מידוינו משכבר הימים - כפר בלום.

השבוע הגיע משם זוג ארנבות - הפעם בערבות מלאה זכר ונקבה. יומיים (!) אחרי הגיעם חזרתי לחדרי אחרי יום עבודה מפרך ופתאם בחרדתי על ידי דפיקה בדלת. דפיקה כזאת שבדרך כלל מלווה בקריאות *open-up* אך לא המטטרה עמדה בחוץ, אלא כתריסר מתלמידי החביבים - מתשמיים ומתנוטפים. פניהם כעין הסלק, עיניהם ברקים. "נו, מה יש?" "הארנבת, הארנבת החדשה המליטה!".

נו, מזל טוב, סדרנו לה "בית תנוקות", ולמחרת נגשנו למלאכה הקשה של כתיבת מכתבי תודה לכפר-בלום.

להלן קטעים מספר- כלשונם אך בעילום שם. מן המכתבים אל מרכז משק הילדים.

"הארנבת שלך המליטה 5 נקניקיות"
"הארנבת החדשה המליטה 5 ארנבונים קטנים וחכמים כמו גזרים"
"הם קטנים כמו מחק"
"הפרצוף שלהם כמו הזיר"

אז אל תגידו שלילדינו חסר דמיון.

בינתיים עושה הזכר חיים אצל הנקבה השניה. מי אוהב ארנבת

צלוויה?

כתת חרמון-אינגה

* ביום ו' חגגנו את נשואי מרים דיבון וברוך כהן החברה הצעירה ובעיקר בני עפר בטלו חלק רציני בהכנות ובכצוע של התכנית והסדורים האחרים יחד עם זאת היתה זו כתמיד שמחתו של הקבוץ כולו והחברה כלה התגייסה למבצע. התבקשו ע"י איזי ומתי לחזור ולהודות טעל דפי העלון לכל מי שלקח חלק בארגון החתונה ובהצלחתה.

* במוצ"ש התקיים אצלנו סימפוזיון על שאלות העומדות בדומי של עולמנו הפוליטי. השתתפו סנטה יוספטל (מערך) ואביתר ברג (הרשימה הממלכתית) בעוד נציג הליברליים העצמאיים ומשום כך היה המתח נמוך מן המצופה. מאחר "ודברי הכפר" אינו עוסק בפוליטיקה אציון רק הערה אחת שהעירה סנטה בסיכום דבריה, בבחירות להסתדרות היה אחוז ההצבעה בכפר-הנשיא מן הצמחים באחוז, יש לקוות שבבחירות לכנסת השביעית יגלו החברים ערבות רבה יותר לגבי קביעת עתידה של המדינה בארבע השנים הבאות.

* אנו מקדמים בברכה את שובם של ז'ק רות נורית ורמי גולן. ובאותה הזדמנות גם את שובה של גברת בורמן מבקור בחו"ל.

* השמיני בפלאי עולם הגיע לכפר-הנשיא. אשה קטנת קומה בת 62 הגיעה אלינו רכובה על די-8 והיא מכניעה תחת שרשראותיה את סלעי כפר הנשיא הידועים לשמצה. השטח שהיא מישרת יהיה מיועד להקמת הבתים החדשים. סביב סבתא מופלאה זו נרקמים ספורים ואגדות וכל החברים והילדים יצאו כבר לשטח כדי לחזות בפלא הגדול. נדמה לי שאני מתחילה עכשיו להבין את הגברנים שלנו המגדלים את שערם לובשים חולצות תחרים ועונדים טבעות, הם רוצים שוויון זכויות לגבר... יש להניח שאם אשה יכולה כבר להפעיל ציוד מכני כבד יוכלו עוד מעט הגברים גם ללדת.

* לנוקי לנעמי ולורד הנמצאים בבית חולים, כולנו מאחלים לכם החלמה מהירה ומחכים לשובכם.

ימַי - הַיְלֻת -

27.10 - לילה קופ
- שושנה אדלשטיין
31.10 - נורברט כהן
- רנה נתן
1.10 - קרן אפרוסט

ימַי - נְשׁוּאֵי -

30.10 - פיל ופרנקי גליק
1.10 - יוסף וכוכבה חצור

*X*X*X*X*X*X*

הצעה של ו. המשק לצורת הדיונים של תוכנית המשק

בנסיון להביא את הדיונים על תוכנית משק של השנה-בזמן, החליטה ו. המשק להקדיש את מחצית חזמן של האסיפות שתהיינה בחודשים הקרובים לדיון על תוכניות משק ועל דוחים של השנה שחלפה.

על מנת לאפשר לאסיפה לדון בנושאים אשר דורשים החלטות-סיכמה ועדת המשק שיש לקיים במסגרת של ישיבות פתוחות של ועדת המשק וחוגי בית, ערבי שאלות ותשובות במטרה לתת לכל חבר שמעוניין בזה אפשרות להתמצא בחומר שיוגש לחברים.

X..X..X..X..X..X